

Vzpomínka na srpen 1968 v Ostravě

21.08 2018 14:12, Redakce, Nezařazené

V loňském roce jsme 21. 8. publikovali článek, jenž připomínal hlavní události během a těsně po srpnové okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy. Události z Prahy však poněkud zastiňují dění v dalších československých městech, což je ovšem s ohledem na pozici hlavního města logické. Dnes, v den 50. výročí okupace, se podíváme do Ostravy. O své vzpomínky z tohoto dne ses námi podělil pan Jindřich Sulek, který v té době působil v dílnách na Hranečníku (dnes autobusové garáže). V ostravském Dopravním podniku pak pracoval až do roku 2004, kdy coby vrchní mistr (zástupce vedoucího) ústředních dílen odešel do důchodu.

S panem Jindřichem Sulkem má náš časopis čest dlouhodobě spolupracovat a čtenáři tištěného časopisu jej mohou znát například jako spoluautora příspěvků o tramvajích Tatra T3 v Ostravě, anebo o 20 letech povozu tramvají T6A5 v Ostravě. Nyní se s ním mohou poprvé „setkat“ také čtenáři webového zpravodajství.

„Já měl shodou okolností 21. 8. 1968 dovolenou, protože jsem se měl stěhovat do Poruby. Tehdy jsem bydel ještě na Bohumínské ulici na Slezské Ostravě v blízkosti dnes již zaniklého kina Oko. Pamatuji si, že už v noci jsme slyšeli výrazný hukot letadel, ale nepřikládali jsme tomu nějakou zvláštní váhu. Ráno jsem pak pustil televizi, a když sem viděl moderátorku Kamilu Moučkovou, která hovořila o okupaci, myslel jsem si v první moment, že snad uvádí nějakou hru. Bylo to i podbarvené takovou vážnou hudbou. Když jsem se ale podíval přes řeku Ostravici, viděl jsem, že na nábřeží před budovou soudu stojí tanky. Došlo mi, že musím zavolat těm stěhovákům, kteří mi podle očekávání řekli, že rozhodně nepřijedou, že nechtějí, aby jim někdo sebral auto a to pak jezdilo někde na Ukrajině. Využil jsem proto volna a šel se podívat do ulic a pak jel do práce k dílnám na Hranečník.

Zajímavé je, že ráno už fungovala víceméně bez obtíží veřejná doprava. Pracovníci přišli normálně do práce. Problémy byly jen tam, kde stály tanky, například třída Osvoboditelů (dnes Sokolská) byla plná tanků od Sýkorova mostu až k Nové radnici, takže trolejbusy projížděly jen s obtížemi. Já se však k dílnám na Hranečníku dostal bez problémů. Hned vedle dílen stála vojenská kasárna. Ta byla celá obklíčena sovětskými vojáky.

V dílnách postávaly různě hloučky lidí, každou chvíli někde vyběhl podívat se ven, jak se vyvíjí situace. O práci se vůbec nedalo hovořit. Ta ten den prostě stála. Většina lidí tu situaci nechápala, v těch prvních hodinách jsme vůbec nevěděli, co se přesně děje a proč tady ti vojáci jsou.
V uplynulých měsících se zdálo, že se začíná situace v politice a v zemi měnit k lepšímu, a tak není divu, že většina lidí tu okupaci odsuzovala, je však nutné říci, že byli i tací, kteří ten příjezd sovětských vojsk vítali, a tak si mezi sebou zastánci okupace a jejich oponenti vyměňovali ostré slovní diskuze. Jelikož jsem měl ten den volno, vrátil jsem se pak zpět domů a do práce jsem šel zase normálně až další den.

Musím říct, že si nevybavuji, že by se na tramvajích objevovala v nějaké větší míře toho 21. srpna protiokupační hesla, i když pochopitelně nějaká byla. Více se to začalo v Ostravě projevovat asi za dva až tři dny po okupaci. Tehdejší ředitel DP byl ale velký komunista, a tak přišlo v podstatě okamžitě zvláštní nařízení, že mají být popsaná vozidla stahována přímo z linky a nápisy ihned odstraněny. Nejednalo se ale zase o nějaké závratné množství vozidel, šlo spíše o jednotky kusů. V žádném případě to nebyla třeba polovina vozového parku, takže to v provozu nezpůsobovalo nějaké problémy. Tramvaje tak zamířily z linky rovnou do dílen, kde jsme nápisy odstraňovaly, další se pak odstraňovaly přímo ve vozovnách. Většinou byly nabarveny jenom vápnem, takže je stačilo jednoduše umýt vodou. Vlna ostrého vystupování veřejnosti proti okupaci záhy opadla a lidi se stali spíše apatičtí. Vojáci i tanky stáli dále v ulicích, začali se ale stahovat tak, aby nepřekáželi okolnímu provozu.

V některých městech, například v Praze, byla vozidla veřejné dopravy v důsledku příjezdu okupačních vojsk také poškozena, některá i úplně zničena. V Ostravě si ale nepamatuji, že bychom nějaké poškození na vozech museli řešit, alespoň tedy ne u nás v tramvajových dílnách na Hranečníku. Ačkoli se zde setkávali lidé vystupující proti okupaci i ti, jež ji schvalovali, hodí se říci, že nedocházelo v budoucnu ani ze strany těch kovaných komunistů k tomu, že by ty pracovníky vystupující proti okupaci nějak za ty politické názory šikanovali.

Mé plánované stěhování se muselo odložit až na listopad. Manželka totiž 9. září 1968 rodila, tak jsme to museli celé posunout. Stěhovalo se pak také vybavení dílen a dílny samotné. Do provozu byl nový areál v Martinově uveden 2. 1. 1969 a Hranečník už sloužil jen jako autobusová provozovna.“

Libor Hinčica

Url: Vzpomínka na srpen 1968 v Ostravě